

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni și taxele de abonament se trimis administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Nr. 2968/1915,

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs pentru deplinirea catedrei vacante de limba și literatura română și de limba și literatura germană dela institutul pedagogic român gr.-or. din Arad.

Beneficiul împreună cu aceasta catedra este următorul:

1. Salar fundamental de 2600 cor., în caz de aplicare definitivă, iar în caz de aplicare provizorie 2200 cor.
2. Cvinvenalele (6), de câte 200.
3. Bani de cortel 800 cor., respective pe timpul aplicării provizore numai 600.
4. Participare la fondul de penziune conform dispozițiilor statutare.

Dela profesori se cere să aibă cvalificația pentru profesorii dela preparandia de stat, precum și cvalificația conform §-lui 122 punct 10 din Statutul organic.

Recursele sunt a se adresa Consistoriului român gr.-or. din Arad, în 30 zile dela prima publicare a acestui concurs.

Recursele sunt a se ajusta cu următoarele documente și informațiuni:

- a) Autobiografia, pe scurt, a recurentului;
- b) Atestat de botez, din matricula bisericească, din care să se vadă, că respectivul recurent e român de religiunea gr.-or.;
- c) Atestat despre cvalificația recurentului;
- d) Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară, pentru cazul, că recurentul ar fi funcționat deja și până aci ca profesor la vr'un înstituit de învățământ.
- e) Eventualele dovezi despre activitatea literară a recurentului.

Arad, din ședința consistorială dela 29 maiu v. 1915.

Consistoral român gr.-or.
din Arad.

Predică

despre lucru și cumpătare.

Iubiți credincioși!

O concepție de viață foarte greșită începe să prindă teren tot mai larg între D-Voastre și anume că atunci a ajuns omul la adevărata stare fericită și la domnie când și-a agonisit pe toate căile posibile, atâta avere ca să poată trăndăvi și trăi după plac neconturbat de nici o lipsă sau nevoie. Lucrul este o nefericire, a munci i-se șade numai săracului pe care soartea mașteră nu l-a dăruit cu destule mijloace materiale, așa cred foarte mulți oameni. De aici, din felul acesta de cugetare greșit, provine faptul trist că atâția inși își fac din cele mai frumoase și mai plăcute zile ale vieții lor clipe de robie neagră. Ziua șeptea, când fieștecare creștin se cade se odihnească cu trupul și cu sufletul, este o piedecă supărătoare în calea nerăbdătorului, care arde de dorul să ajungă cât mai degrabă treapta fericită după părerea lui, când nu va mai trebui să muncească. Apoi câtă deslănțuire de ură sălbatică, câtă neliniște, câtă precipitare, câte lupte, răutăți și jertfe grele se întâmplă între oameni de dragul traiului ușor și de teama lucrului. Toamna poate nu se ofilesc atâtea flori câte suflete se corcesc zilnic pentru că au o oroare față de muncă. Dară iubiții mei! Insemnați-vă bine! lucrul nu este vre-o nefericire sau rușine ca să ne silim cu orice mijloace să ne scăpăm de el, din contră, lucrul, munca este un izvor de viață îndelungată, sănătoasă și rodnică. Cuvintele rostite de bunul D-zeu cătră Adam la scoaterea acestuia din raiu că: »spini și polomidă să-ți crească ție și cu sudoarea feței tale să-ți câștigi pâinea cea de toate zilele« nu au fost un blăstăm, pentru că D-zeu e preabun, ci o binecuvântare. Fără lucru, fără lupte grele, omul s'ar fi pipernicit iară cultura lui nu ar fi ajuns la nici un caz așa de strălucită și infloritoare pe toate terenele cum este dânsa astăzi. Tot ce vedem cu ochii pe lumea aceasta prin lucru, prin sbucium și încordare viază și crește. O apă care stă pe loc și nu se trudește mai departe să strică, un fier care nu se folosește îl mănâncă rugina, o plantă care

nu-și întinde rădăcinile sale cu muncă grea prin pământ se usucă, unui om care se dedă trândăviei i-se sleiesc încetul cu încetul toate puterile trupești și sufletești. Inima omului, zice o vorbă înțeleaptă, dacă trândăvește o pățește ca pietrile de moară, cari dacă n'au ce să macine se tocesc ele singure una pe alta.

Se cade ca creștinii adevărați să lucre până la sfârșitul vieții lor, fiindcă mântuitorul și învățătorul lor însuși domnul nostru Isus Hristos a fost cel mai mare muncitor pe lume. »Părintele meu lucrează până acum și eu lucrez« zice însuși fiul lui D-zeu și-și cutieră țărișoara lui înflorită și plină de soare de-a lungul și de-a latul, străbate orașe, sate, câmpuri și livezi muncind neconținut. Învață, mângâie și vindecă neîncetat. De ce puțină odihnă a avut parte pe pământ acela, care a zis adânc măhnit: »*Vulpile au vizuini și paserile ceriului cuiburi iară fiul omenesc nu are unde să-și plece capul*«.

Dar uitați-vă iubiții mei ce exemple frumoase de muncă aflăm și în sânul naturii în care viețuim. Cât de regulat să succed anouimpurile fieștecările cu splendoarea și bunătatea sa, sau cât de punctual își face cursul lor dela începutul lumii până astăzi fără odihnă soarele luna și stelele?!!

Cugetați-va numai ce muncitoare sunt organele trupului nostru. Inima cum bate fără răgaz dela naștere până la moarte, plumânile cum își isprăvesc funcțiunea lor de conștițios până în clipa cea din urmă a vieții. *Toate, și firul de iarbă și mica albină și pârăiașul de munte, care trebuie să spargă stânci puternice ca să poată curge mai departe, ne arată că principiul muncii bunul D-zeu l-a așezat pe pământ și că oricine i-se împotrivesc trebuie să putrezească și să piară.*

Vai deci de omul sau chiar de poporul care socotește lucrul ca o rușine sau ca o nevoie!!!

Strămoșii noștri, Romanii, până au muncit dela cel mai sărac paea la cel mai bogat, până când au avut generali pe cari i-au luat dela plug, au fost un popor sănătos și puternic iară atunci când au început să creadă că lucrul este treaba sclavilor și-au proclamat singuri moartea. Trândăvia împreunată cu îmbuibarea i-au cufundat în mocirla tuturor păcatelor, cari le-au stors puterile de viață și i-au șters de pe fața pământului. Bogatul trebuie să muncească ca și săracul până la capătul vieții și s'o ocolească trândăvia dacă voiește să-și scape trupul și sufletul de rugina patimilor rele. Se spune iubiții mei ascultători că fiul unui bogat mare într'o bună zi i-a zis tatălui său: »Tată eu nu mai voesc să merg la școală și să mă trudesc, pentru că nu am lipsă de așa ceva, având tu atâtă avere«. Bine a răspuns tatăl, poți sa rămâni de azi încolo acasă,

dară mâne zi a mers cu fiul său într'o temniță mare, rugând pe mai marele acesteia să-i permită să vorbească cu un prietin din copilărie al său despre care aflase că-și petrece zilele nefericite în aceasta zidire rușinoasă. Spune dragă prietine cum este cu puțință să fi tu aici? întrebă tatăl, iară nefericitul rob îi răspunse: Precum ști am fost copilul unor părinți bogați, cari au murit de timpuriu, iară eu fiind un desmerdat și un lenos am ajuns în o societate de tineri răi și după ce mi-am prăpădit toată averea nefiind învățat să lucru m'am apucat de hoții și iată-mă acum aici după zăbrelile de fier putând să fi fost un om fericit, dacă învățam și munceam. Cei doi prietini de odinioară s'au despărțit lacrimând, iară fiul cel bogat, care a crezut că poate să elimineze lucrul din viață fără urmări triste a început să umble la școală iară cu râvnă și dragoste.

Lucrul, sănătatea și fericirea stau în o legătură așa de strânsă și naturală la om ca rădăcinile trunchiul și florile la un pom. Trupul nostru așa l'a întocmit bunul D-zeu că el prin lucru neîncetat să desvoaltă, întărește și să păstrează sănătos, iară apucat odată în mreșile trândăviei devine cuib de morburii și loc de răsădă pentru toate poftele și înclinările păcătoase. Așisderea și sufletul prin muncă continuă ajunge la un grad tot mai înalt de frumseță și de lumină pe când dacă e cuprins de lene, gândirile bune și sentimentele nobile adorm în om prinzând putere și ajungând la rol conducător instinctele brutale și pornirile periculoase. Istoria ne dovedește că oamenii cari au muncit până la finea vieții au ajuns bătrânețe adânci și au fost adevărați binefăcători ai omenimei pe când trântorii și paraziții au avut o viață sarbădă și scurtă, fiind o sarcină și o otravă pentru mediul în care au trăit. Odihna, această supremă și mai curată plăcere din lume a rezervat-o D-zeu numai oamenilor muncitori. Numai acel om poate avea o bătrânețe liniștită, senină și fericită, care și-a petrecut vremea tinereței și a bărbăției în muncă neîntreruptă.

Dară iubiților mei ascultători! să mergem cu un pns mai departe. Omul nu este făcut numai pentru sine pe lumea aceasta, ci el mai este și o ființă socială, care primește nenumărate bunătăți dela alte făpturi și prin urmare e obligat și dânsul la contraservicii. *Permite-mi deci iubite creștine să te întreb cu adânc cugetătorul nostru poet Vlahuță ce dai tu vieții?!!* Ingăduie-mi să-ți cercetez sufletul și să mă adresez cătră tine cu întrebarea aceasta »care trebuie să și-o pună orice om cinstit«. Contribui tu creștinule cu sudoarea feței tale așa cum poruncește atotputernicul D-zeu în cercul vieții tale ori la munca brută atât de necesară pentru susținerea omenimei, ori la no-

bilitatea moravurilor fie în măsură cât de mică sau la răspândirea unor cunoștinți utile ori șema vieții tale este ca a omidei ce se hrănește din frunzele pomilor nobili incapabili de apărare. Nu ști tu: »că vine ceasul întru carele toți cei ce sunt în mormânturi, vor auzi glasul și vor eși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieții iară cei ce au făcut cele rele întru învierea judecății«. *Dacă D-zeu te-a pus în situația fericită că tu nu trebuie să muncești pentru tine, ești dator să muncești pentru alții cari nu sunt așa de fericiti ca tine, pentruca la judecata cea depe urmă va zice Isus celor de-a stânga lui: »Duceți-vă dela mine blăstămaților, în focul cel vecinic, care este gătit diavolului și ingerilor lui, că am flămânzit și nu mi-ați dat să mănânc, am însetat și nu mi-ați dat să beau, strein am fost și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m'ați cercetat pe mine (Ioan c. XXV. v. 41 și 42).*

Deci munca până la capătul vieții nu este numai o condiție neapărată a sănătății și a fericirii, ci dânsa este o înaltă datorință morală. Individul sau poporul care a încetat să muncească este ca pomul care nu mai rodește și prin urmare nu mai are dreptul de a exista. Prin muncă transmite tata fiului și o generație bătrână celei tinere bunurile sale morale, spirituale și materiale. »Lucrul este, zice un scriitor, cel mai bun crescător, munca este baza ființei noastre și principiul din care emanează progresul unui individ sau a unui popor. Cei mai mulți oameni trebuie să muncească cu mâinile ca să-și câștige pâinea de toate zilele, dar toți suntem nevoiți să muncim într'un fel sau altul, dacă voim să ne bucurăm de viață. Lucrul pe de-o parte este greumânt și pedeapsă, însă pe de altă parte cinste și glorie. Toate operele mari s'au produs prin lucru. Dacă s'ar cassa lucru, urmașii lui Adam ar fi cuprinși de moarte morală« (Smiles Despre caracter).

Însă dragii mei ascultători ori câte imne frumoase am cântă muncii și ori câte dovezi am aduce din istorie și din celelalte științe pentru a arăta necesitatea lucrului trebuie să recunoaștem că lucrul fără *virtutea cumpătării nu poate să producă foloase statornice. Ce plătește truda cuiva, fie aceasta cât de valoroasă, dacă cum vine așa să duce? Nu aceea este esențial în viață că muncești, ci aceea că pentru ce muncești!* Apostolul Pavel zice: »Dără văd altă lege în membrele mele, luptându-se împotriva legii minții mele și făcându-mă serv legeri păcatului care este în membrele mele. Ticălos om sunt eu, cine mă va liberă din acest corp de moarte. Că binele care voiesc nu-l fac; ci răul care nu voiesc acela îl fac (Romani c. 7. v. 23, 24 și 19). Lupta

răului contra binelui, de care amintește marele apostol cu atâta amărăciune și sinceritate, se petrece în măsură mai mare sau mai mică în sufletul fieștecărui om. Omul până când trăiește aleargă pe marginea unei prăpăstii și două voci interne îl ispitesc. *Una îl abate dela marginea prăpastiei mai departe la locuri sigure și frumoase cerându-i omului abnegațiune și un guvernament strict peste sine, cealaltă voce însă ignorează valorile ideale ale vieții și-i dă omului frâu liber îl îndeamnă să se lase pradă tuturor instinctelor, dară îl duce în abis.* Pentru aceasta se poate afirmă cu tot dreptul ca fieștecare individ și popor își făurește singur fericirea și tăria. *Pentrucă dacă un individ sau un popor și-a câștigat o serioasă disciplină sufletească, prin care pune la locul său fiecare instinct, însușire și putere sufletească este ferit de a fi desmembrat și distrus de propriile-i greșeli și patimi.* Un individ sau un popor disciplinat sufletește ia lupta contra instinctelor sale brutale și a pornirilor sale periculoase și nu-și va cheltui truda și agoniseala sa pe lucruri netrebnice și stricacioase, ci vor face dintr'ânsele tot atâtea mijloace de perfecție intelectuală și morală.

Cu toți vă aduceți aminte iubiților mei ascultători! de istorioara ce a-ți învățat-o la școală cum a pus un boier pe un român să care apă din vale și să umple vasul ce stă sus pe vârful dealului și bietul român a cărat apă sus la deal până ce a picat la pământ, dară vasul tot nu s'a umplut și când a căutat românul năcăjit, care poate fi cauza acestei minuni, a aflat că partea cea dindărăpt a vasului eră spartă și așa apa turnată în vas să duceă iarăși la vale jos pe partea cealaltă a dealului.

Cu biet românul acesta din poveste să aseamănă dragii mei toți oamenii sau chiar un popor întreg care muncește din greu însă agoniseala lui nu o cheltuește pe lucruri bune, ci rele. În multe locuri oamenii cheltuesc sute de mij pe mâncări și beuturi stricacioase, scurtătoare de viață și pe haine luxoase care îl fac pe om numai închipuit și netrebnic iară *biserica și școala* unde ar trebui să-și lumineze mintea și să-și cultive inima zac în sărăcie neagră. Ce minuni ar puteă face în locuri de acestea întrebuițarea cuminte a câștigurilor și cumpătare în mâncări, beuturi și haine. Ce timp de înflorire ar începe pentru toate instituțiunile noastre culturale iubiților mei dacă am luă cu tărie creștină hotărîrea demnă de un popor ce dorește să trăiască și să fie cinstit de toate neamurile pământului că ne lăpădam de boalele alcoolismului și a luxului, cari ne absorb câștigurile și ne prăpădesc energia de muncă.

Luași la cunoștință dragii mei că prin lucru și cumpăt indivizi și popoare mici au ajuns mari și puternice, iară prin lene și prin risipă indivizi bogați și popoare mari s'au ruinat și au pierit grabnic de pe suprafața pământului acum și puzura și în veci vecilor. Amin.

X.

Sedința festivă a Academiei Române.

Joi în 10 iunie Academia Română s'a întrunit în sedința festivă sub președinția de onoare a Regelui, fiind de față Regina Maria și Principele Carol.

Sedința s'a inaugurat prin următorul discurs al președintelui Academiei, Dr. C. Istrati:

Sire, Doamnă,

Fiți bine veniți în mijlocul nostru!

Facă-se, această zi în care pentru întâiași dată, al doilea nostru Rege, cu Augusta Sa soție, trec pragul întâiului așezământ de cultură a neamului, să fie creată pe răbojul timpului și al faptelor românești, ca începutul unei nouă ere de înaintare și lumină.

Născutu-s'a această Academie sub fericita, și la începutul îndelungatei domnii, a marelui nostru Rege, sub care ajuns-a ea, încetul, dar neîncetat și fără me-teahună, la starea sa de față.

Primul Rege, neuitatul nostru întâiu protector și președinte de onoare, pus-a adesea umărul, cu aleasă pornire sufletească și cu îndelungată și largă dărnicie, pentru ea, ceea ce se născuse odată începutul Domniei Lui, să fie în lumină vie, când va închide El ochii.

Așa s'a și întâmplat, fie-i țărâna ușoară!

Astăzi, Maiestatea Voastră, urmașul său crescut de aceleași sănătoase idei de muncă, de cinste, de regulă în îndeplinirea datoriei, de înălțare prin cultură și de ridicare a poporului pe toate căile, astăzi, când cu fericire avem pe Maiestatea Voastră ca Președinte de onoare și ca Membru Protector, suntem convinși, că opera bătrânului și marelui Rege, va fi ajutată de puteri mai tinere și că Academia va căpăta hotărâta ei așezare și vază sub domnia Maiestății Voastre.

Instituțiunea noastră, din prima zi a sesiunii sale generale, a ținut să înceapă lucrările ei, aclamând, ca ai pe săi pe Maiestățile Voastre.

Astăzi, când se răspătește, de ea munca celor ce fac parte din mănunchiul dela care așteptăm să se reverse fală asupra neamului, Maiestățile Voastre ați găsit cu cale, și foarte nimerit, ați cugetat, a ne face cinstea de a lua parte la această solemnă sedință.

Nu iau aceasta ca o întâmplare, dar văd în faptul ei, din contra, o arătare pentru viitor, a legăturilor, tot mai strânse dintre Academie, în rostul ei cel mai ales, de îndrumătoare a muncii intelectuale dela noi, și caldul interes pe care Maiestăților Voastre-l purtați acestei ramuri a activității noastre naționale.

Prin litere și științe, prin cultivarea adevărului și iubirea frumosului, prin pătrunderea neconținută a necunoscutului și prin făurirea de noi isvoare de fericire — de orice fel — omenirei, căutăm și noi, în mod modest încă, de sigur, dar hotărît, să intrăm în falanga acelor cari fac ca lumea să meargă tot înainte.

Academie Națională?! Da, dar în înțelesul de a căuta ca neamul nostru să se ridice cât mai mult, nu numai pentru ei, dar și pentru omenimea din care face parte.

Adevărata civilizațiune nici nu poate face deosebire între aceste două activități și directive.

A lucra numai pentru una și împotriva celeilalte, e a nu cunoaște nici firea lucrurilor omenesti, nici rostul popoarelor ce alcătuiesc omenirea.

Sire,

Un neam întreg Vă privește și urmează cu încredere, inimile tuturor bat împreună și din gândul și fapta comună, a neamului și conducătorilor de tot felul, în fruntea cărora se află Maiestatea Voastră, va isvorii, nădăjduim, o epocă nouă spre cinstea și mărirea dinastiei și fericirea României.

Academia, prima noastră instituțiune culturală, a semănat și ea de mult semințe, care au încolțit sub marele Rege ale căror roade le va culege Maiestatea Voastră.

Înainte dar Sire pe terenul cultural, căci pe această cale se ridică omul, se întărește familia, se înalță neamul și se face viața mai plăcută și mai rodnică, prin muncă cât mai împărtășită de toți la-o-laltă.

Munca numai în astfel de condițiuni încetează de a fi o obidă și devine o fericire!

Înainte dar prin cultură, căci numai ea oțelește cu adevărat caracterele, întărește credințele, duce la sacrificie, până la propria moarte, sălășluită cu voie bună pentru neam și adevăr, și ajunge a constitui astfel adevărata putere a popoarelor în primejdia și vâltoarea luptelor de tot felul.

Doamnă,

Maiestatea Voastră sunteți a doua noastră Membră de onoare. Inzestrată cu adevărate însușiri artistice, iubind frumosul și adevărul, înțelegând rostul vremurilor și datoria coroanei, ce acopere frumoasa Voastră frunte, ați căutat a produce opere de artă; ați scris, pentru copii, cum ați avut bunătatea a mi-o spune, ceea ce Vă înalță și cinstește și mai mult încă; nu pregetați a încuraja, prin toate mijloacele, artele și pe artiști și, la nevoie, învingând teama molimei ucigătoare, ați îmbrăcat haina de sacrificiu, pentru căutarea nenorociților atinși de holera.

Țara, bună Regină, V'a urmat și V'a admirat. Ați dat neconținut dovezi de înțelepciune și de iubire a artelor frumoase.

Fiți, mărită Regină, Minerva noastră!

Fie, ca inima Maiestății Voastre, să bată cât mai mult, cât mai tare și cât mai cald, alături cu aceea a femeiei române, așa de bine inzestrată de Dumnezeu, după zilele de îngrijorare, în ziua mare și atât de așteptată a fericirii neamului.

Ca atâtea femei de ale noastre, de pe vremuri, ca Elena cea înțeleaptă și învățată a marelui Voevod Matei Basarab, sora lui Udriște Năsturel, fiți sfetnica luminată și cumpănită a ilustruului Vostru soț, fiți zâna care să urzească fericirea zilei de mâne a neamului îndurerat și atât de dornic de zile bune și înălțătoare.

Academia Română, urând Dinastiei întregi sănătate și fericire, Vă primește astăzi cu brațele deschise, plină de respect, de iubire și încredere.

Regele a răspuns cu următorul discurs:

D-le Președinte, scumpi colegi!

A trecut câțva timp, de când n'am călcat pragul acestui așezământ de înaltă cultură; am primit deci cu o adevărată și netăgăduită plăcere invitația d-voastră de a lua parte la sedința de azi și de a prezida la distribuția premiilor, prin care se coronează munca și talentul.

Dacă iau acuma locul de onoare, ocupat un lung șir de ani de augustul Meu predecesor, vă mărturisesc că sunt două sentimente opuse, ce se luptă în inima mea. Cu jale mă gândesc la aceia, a căror trecere într-o lume mai fericită a lăsat goluri dureroase. În rândurile acestei societăți de învățați, și cari cu toate fibrele inimilor calde și patriotice, închinaseră o mare parte a muncii lor Academiei Române, contribuind astfel nu puțin la a-i face un nume de onoare între societățile științifice.

Cu cuvinte calde ați reamintit, d-le Președinte pe Marele Rege, care fusese sufletul acestui institut cultural, și care ca protector mărinimos luase parte activă la lucrările ei, cu graiu și cu pană. Să-mi fie îngăduit mie succesorului Lui de a-mi opri pentru o clipă gândul meu în fața unui alt fiu al țării, care ca om de stat fusese un suflet înțelept și un prieten credincios al marelui Rege. În activitatea sa politică el a avut drept deviză: „Salus reipublicae suprema lex“; principiul călăuzitor în lunga lui ședere pe pământ ti fusese convingerea că adevărata valoare a vieții constă în munca încordată, că numai acela merită cinstea oamenilor, care pune cunoștințele și puterile sale în serviciul obștesc. Pentru dânsul cea mai mare satisfacție este de a munci și a produce, cu suflet înalt, cu inima curată cu conștiință nepătată. Mie regelui său să-mi fie permis să profit de întâia ocazie pentru a închina aceste cuvinte de recunoștință vechiului și credinciosului prieten, Dimitrie A. Sturdza, care fusese atât timp secretarul general al Academiei; sânt convins că prin aceasta talmăcesc și sentimentele onoraților mei colegi.

Însă nu este momentul de a plânge pe aceia cari nu mai sânt: munca lor, activitatea lor, firea lor să ne fie nouă, generației de azi și celei de mâine un imbold pentru nouă, muncă, nouă activitate. Mă găsesc dar și cu sentimentul de bucurie plină de nădejde în mijlocul d-voastre pentru întâia dată ca protector și președinte de onoare, și vă aduc cu acest prilej mulțumirile mele călduroase pentru demnitatea ce mi-ați oferit.

În aceste zile de grele griji uriașă răspundere mi-a fost o adâncă mângâiere sufletească, când am aflat că sesiunea anuală astimp a fost inaugurată prin proclamarea mea ca protector și președinte de onoare, și încă prin o rezoluțiune cu totul gingașă, aceea de a primi pe regina, prea iubita mea soție, între membrii de onoare. Mândră de această nouă demnitate, ea asistă azi pentru prima oară de drept la ședința acestui învățat corp, și prin mine ea vă aduce vouă, noilor ei colegi, adânc simțita sa recunoștință.

Una din cele mai înalte podoabe ale unei femei este netăgăduită cultul frumosului; el înalță sufletul și purifică mintea, și blagoslovită este ființa care a primit dela natură darul de a talmăci altora concepția frumosului prin pensulă sau prin pană.

Poeta pe tronul țării, pe care cu fală Academia o numără între membrii ei de onoare, regina Carmen Sylva, a călăuzit pe nepoată cu dragostea unei mame pe potecile înflorite ale gândului poetic și a îndemnat-o să dea la lumină ceea ce de mult luase formă în sufletul și în mintea soției mele.

Ultimul imbold însă pentru a picta și cu pană, i-a dat-o dragostea ce-i umple inima pentru frumsețele scumpei noastre țări. Ea a înțeles farmecul iernei, când giulgiul tainic al zăpezii acopere munții și șesurile noastre; ea s'a înveselit cu natura întregă, când primăvara a îmbrăcat câmpiile noastre cu haine lor cea înflorită de mireasă. Apusul soarelui al serilor de vară, când scaldă holdele cu razele lui aurii, face să vib-

reze și în inima ei acorduri calde; pacea toamnei când Cel de sus revarsă purpura pe frunzele cndrului, îi vorbește de dor împlinit și de liniște sufletească. Mai sânt cântecele noastre populare este sufletul sănătos și plin de viață ce-l găsim în poezia și filosofia popoului nostru, ce a împins-o a înlocui pensula cu pana; și de aceea am salutat cu atâta plăcere numirea regiunii ca membru onorar al Academiei.

În anul 1890, când am fost primit în sânul Academiei, bătrânul Kogălniceanu, atunci președintele ei, mi-a adresat următoarele cuvinte: „Noi bătrânii ne ducem; dar salutăm pe junele principe, ale cărei forțe ne vor întineri în restul zilelor noastre și vor îmbărbăta la muncă pe cei cari rămân în urma noastră“. Eu unul nu am uitat cuvintele acestui mare om de stat și de litere, și dacă interesul viu și necurmat ce-l port și-l voi purta mereu acestui institut de înaltă cultură poate contribui a vă îndemne la o activitate neconținută și o muncă încordată, ași saluta cu mare mulțumire, dacă tinerele elemente, care închină forțele lor studiului științific, ar deveni demnii urmași ai generațiilor care au pus temelii Academiei și care au clădit-o până a ajuns locașul frumos, sub al cărui acoperiș se întrunesc bărbații de știință din toate colțurile unde, răsună frumoasa și mult duiosă limbă română.

Să lucrăm deci, neconținut, cu gând curat pentru dezvoltarea tot mai largă a cultului neamului: să nu cruțăm nici timp nici muncă pentru a cunoaște cât mai amănunțit istoria lui — călăuză neprețuită pentru a ne cunoaște pe noi înșine — să cultivăm, să păstrăm cu sfințenie și gelozie limba noastră, să ne îndeletnicim a-i da în scrierile noastre și în vorbire chipul cel mai curat; să ne ferim de străinisme pentru care vom găsi în bogata comoară a limbei vorbe românești; lucrând astfel, nu numai că facem operă culturală, ci împlinim și un act de patriotizm. Academia are frumoasa menire de a da pilda cea bună în această privință.

Dar și știința adevărată, știința de care deja Confuciu spunea în una din maximele lui „că nu cunoaște hotare, știința care nu cunoaște etate, nici nu numără ani, căci trăește fără sfârșit“, găsi-va sunt sigur, ca totdeauna, așa și în viitor limanul ei sfânt sub aripile materne ale Academiei. Ca instituția noastră să propășească mereu înainte, și pe câmpul acesta atât de vast, să ajungă a fi un adevărat focar științific, care să răspândească razele lui binefăcătoare și departe peste hotarele noastre, aceasta este una din cele mai dulci urări ale mele.

Ca fiecare om, fiecare popor, așa și fiecare instituție trebuie să aibă înaintea ochilor și înaintea minții un ideal. Știu bine idealul, când e vorba de știință, rămâne totdeauna o dorință, dar prin munca încordată tot vom putea ajunge la un nalt gard de perfecție, și mi se parecă tocmai faptul că invențiunile noi, descoperirile noi ne deschid noi orizonturi, ne arată căi noi de cercetare, face știința atât de atrăgătoare și ne împinge mereu înainte, nepermițându-ne să ne oprim la jumătate de drum.

Publicațiunile Academiei, pe care le urmez cu mult și viu interes și din care un număr important are o valoare reală, îmi sunt cea mai sigură cheazășie că ne găsim pe o cale bună și că bunavoință nu lipsește; totuși nu vă zic astăzi cu Propertius: „in magnis et voluisse sat est“; cine urmează această maximă a prietenului lui Ovidiu, se oprește pe drum, și noi a-ne opri nu voim; deci mereu înainte în opera noastră, și a-

tuncea rodul muncii nu va întârzia să se arate într-o lumină strălucitoare, sprijinul meu vă este asigurat.

Încă odată vă mulțămesc, scumpi colegi, pentru primirea călduroasă ce ne-ați făcut Reginei și Mie, și felicit din inimă pe noii premiați, sfătuindu-i să nu se odihnească pe laurii culeși, ci din contră să considere succesul câștigat ca un puternic indemn pentru o nouă activitate tot mai rodnică."

S'a dat apoi cetire rapoartelor relative la scrierile premiate.

Următoarele premii au fost acordate:

Premiul Eliade Rădulescu (5000 lei) d-lui G. Gaction pentru scrierea sa „Biserița din răzoare“, nuvele și schițe.

Premiul Năsturel (4000 lei) d-lui Mihail Codreanu pentru scrierea sa „Statui“ (sonete).

Premiul Demostene Constandini de (4000 lei) d-lui Mihai Șerban pentru scrierea sa „Problemele noastre social-agrară“.*

Din premiul Adamache (lei 2000) d-lui Const. Gane pentru scrierea sa: „Amintirile unui fost holerici“.

D-lui I. Dragoslav (lei 1500) pentru scrierea sa „Povestea trăsnetului“ (povestă de Crăciun).

Lei 1500 d-lui M. Lungianu pentru scrierile sale „Zile senine“ și „Însăilări“.

Premiul Năsturel de 5000 lei d-lui S. Pascu pentru lucrarea sa „Sufixele de formare a cuvintelor în limba românească“.

Din premiul Neuschotz de 1000 lei, învățătorului Pantelimon Diaconescu pentru scrierea sa „Despre industriile casnice țărănești“.

O măsură prielnică.

Comandamentul militar a oprit pentru toată Bucovina vânzarea alcoolului sub ori și ce formă afară de bere și vin natural. Ori și ce contravenție se va pedepsi cu cea mai mare asprime. Aceasta este o măsură neasămănat de salutară pentru vremile grele, prin care trecem. Ne-a fost dat să vedem cu multă îngrijorare că nevoia și mizeria, pricinuite de lipsa de câștig și de scumpirea traiului, au avut tocmai efectul de a arunca populațiunea în ghiarele alcoolului. Îndeosebi bântue aceasta patimă în rândul femeilor dela țară, a căror bărbați își varsă sângele pe câmpul de luptă. Ajutoarele pe care le împărțește statul familiilor celor mobilizați lipsite de mijloacele vieții, sunt adese dăruite de însemnate. Familii mai nămurătoare primesc dela 60—80 cor. pe lună sau și mai bine; în orice caz un ajutor, care e în măsură să ferească familiile de neajunsuri. De două ori pe lună, la termenele când se împărțesc aceste ajutoare, vedem crășmele orașului pline de femei, cari cinstesc până ce ajung în nesimțire, bociind, dragă doamnă, pe bietul bărbat plecat în bătăie. Bine înțeles că această jele este motiv de popas pe la toate crășmele de-a lungul drumului. S'au isprăvit în puține luni averi întregi; copiii sunt lăsați în plata lui D-zeu și în loc de chivernisală, bieții bărbați, când se vor întoarce istovii de pe câmpul de luptă, vor afla numai dezastru material și moral.

* Felicităm pe amicul nostru, fiul regretatului jude reg. de tribunal din Sighidina, originar din Nădlac. Lucrarea aceasta prețioasă național-etică a apărut în limba germană și română.

Este de datoria celor ce cărmuesc satele, a preoților, învățătorilor, primarilor și a gospodarilor mai de valoare, să ia sub paza lor toate acele familii nenorocite, cari își pregătesc înseși peirea prin propria lor nesocotință. Se recomandă ca în fiecare comună să se institue comitete de supraveghiere, care, neputând îndreptă ele înseși răul, au dreptul să reclame intervenția autorităților.

Oprirea alcoolului este o măsură din cele mai salutare, pentru care trebuie să fim mulțămitori autorităților diregătoare.

CRONICA.

Distincții. Crucea preoțească pentru merite cl. II. s'a conferit preot. milit. i. r. Eugen Muntean (61 inf.); Crucea militară pentru merite cl. III. locotenent. Teodor Colbazi (50 inf.); Lauda preainaltă au primit căpit. Alex. Lupean (39 inf.) și locot. Aurel Cărpinișan (34 art.); Crucea de argint pentru merite pe funta medaliei de vitejie s'a dat fruntaș. Alex. Suciuc (spit. de câmp ^{1/12}) și sergent. Ivan Aman (automob.)

Poșta redacției.

I. P. Pentru numărul prezent întârziat din pricina micimeii foii, iar pentru numărul viitor și-a pierdut actualitatea.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala a II-a vacantă din **Somoscheșiu**, protopresbiteratul Boroșineu, să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“ pe lângă următorii beneficii:

a) Dela comuna bisericească în bani gata anual-minte 810 cor. solvite pe pătrar înainte, iar diferența o întregeste statul fiind sub Nr. 51834/914 votată deja.

b) Pentru conferință 20 cor., scripturistică 10 cor. și curatoratul școalei 45 cor.

c) Dela morții cu prohodul unde va fi chemat 1 cor., iar cu hora mortului 3 cor.

d) Locuință comoadă care pe dinafară o va vârui parohia și grădina de legume.

De încălzitul salei se va îngriji comuna bisericească.

Dela recurenți se recere să conducă și să cânte cu copiii în dumineci și sărbători în strana stângă răspunsurile liturgice, apoi petitul să fie provăzut cu toate documentele necesare, cari adresat com. par. din Somoscheșiu să-l înainteze of. protopopesc din Boroșjenő (Boroșineu) și sub durata concursului a se prezentă în vre-o duminică ori sărbătoare la sf. biserică, pentru a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Somoscheșiu la 7/20 iunie 1915.

Simeon Bulcu
preș. com. par.

Petru Faur
notar ad hoc.

În conțelegere cu: Ioan Georgia ppresbiter, insp. școl.